

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 29. august 2018
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Martin Bang
Sagsnr.: 2018-0035-0039
Dok.: 726471

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BG
fra Folketingets Beskæftigelsesudvalget den 24. april 2018

Samrådsspørgsmål BG:

”Ministeren bedes redegøre for omfanget af indberetninger, som PET har foretaget til de udbetalende myndigheder i sager, hvor fremmedkrigere under udrejse har modtaget ydelser omfattet af lovændringen (L 192 Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love. (Blokering af hjemmesider og stop af offentlige ydelser til fremmedkrigere), der trådte i kraft den 1. juni 2017 samt redegøre for, om myndighedssamarbejdet efter ministerens vurdering er effektivt og velfungerende?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Leif Lahn Jensen (S) og Morten Bødskov (S).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning – rammerne for besvarelsen]

1. Tak for det.

Beskæftigelsesministeren har redegjort for de initiativer, som regeringen har igangsat for at sætte en stopper for offentlige ydelser til fremmedkrigere.

Jeg vil nu vende mig mod spørgsmålet om PET's faktiske indberetninger til de udbetalende myndigheder.

Og så vil jeg knytte nogle bemærkninger til myndigheds-samarbejdet på området.

[Overordnet holdning til spørgsmålene]

2. Jeg vil gerne begynde med at slå fast, at det er en kerneprioritet for mig som justitsminister, at vi håndterer den sikkerhedsmæssige trussel, der er i forhold til fremmedkrigere, så effektivt som muligt.

Og det giver sig selv, at fremmedkrigere ikke skal finansiere deres opholdt i konfliktzoner med offentlige ydelser.

Derfor har der også i en årrække været praksis for, at PET – når operative eller andre væsentlige hensyn ikke har talt imod – har indberettet til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, når man er blevet bekendt med, at fremmedkrigere har modtaget kontanthjælp eller arbejdsløshedsdagpenge.

Det danske velfærdssystem tilbyder et sikkerhedsnet for borgerne. Og det sikkerhedsnet skal selvfølgelig ikke misbruges til at understøtte personer, som kan udgøre en trussel for Danmark. Det mener jeg faktisk, er forkasteligt.

Derfor har regeringen - som beskæftigelsesministeren har nævnt - iværksat en række initiativer, der yderligere skal medvirke til at sikre, at der bliver sat hårdt ind i forhold til fremmedkriegeres misbrug af velfærdsydelse.

[Indberetninger efter lovændringen i juni 2017]

3. Et af de initiativer var lovforslag L 192. Lovforslaget blev vedtaget af Folketinget den 1. juni sidste år og trådte i kraft den 10. juni 2017.

Med loven blev der bl.a. indført en hjemmel til under visse betingelser at standse udbetalingen af en lang

række offentlige ydelser til fremmedkrigere – og kræve ydelserne tilbagebetalt, hvis de allerede måtte være udbetalt.

Efter loven ophører udbetalingen af den offentlige ydelse, hvis politiet træffer afgørelse om inddragelse af den pågældendes pas, fordi der er grund til at antage, at personen i udlandet deltager i aktiviteter til fare for statens sikkerhed. Det er den politikreds, som træffer afgørelsen, der har ansvar for at indberette til de udbetalende myndigheder, hvis der er formodning om, at den pågældende samtidig modtager offentlige ydelser.

Efter loven skal en dømt fremmedkriger tilbagebetale de ydelser, der er modtaget, mens vedkommende har været udrejst. For så vidt angår tilbagebetaling følger det af loven, at det er anklagemyndigheden, som har ansvar for at indberette til de udbetalende myndigheder, hvis der er formodning om, at vedkommende har fået en offentlig ydelse.

Det følger af lovens bestemmelser om ikrafttrædelse og anvendelse, at den finder anvendelse for afgørelser om inddragelse af pas, der er truffet efter lovens ikrafttræ-

delse, og domme, der vedrører forhold begået efter lovens ikrafttrædelse.

Rigsadvokaten har oplyst, at der endnu ikke foreligger domme, der vedrører forhold begået efter lovens ikrafttrædelse. Og Rigspolitiet har oplyst, at der siden lovens ikrafttrædelse kun er truffet afgørelse om inddragelse af pas til en fremmedkriger i ét tilfælde, hvor der var grund til at antage, at personen i udlandet deltager i aktiviteter til fare for statens sikkerhed. Den pågældende modtog imidlertid ikke sociale ydelser på det pågældende tidspunkt.

At der endnu ikke har været nogen sager skal – ud over den begrænsede tid loven har været i kraft – også ses i lyset af, at PET vurderer, at der det seneste år har været meget få udrejste fremmedkrigere.

[Særligt om kontanthjælp og dagpenge]

4. Særligt for så vidt angår kontanthjælp og arbejdsløshedsdagpenge skal man være opmærksom på, at disse ydelser som bekendt er knyttet op på en rådighedsforpligtelse. Det betyder, som jeg var inde på indledningsvis, at man ikke er afhængig af reglerne i L 192 for at kunne fratage disse ydelser fra fremmedkrigere. For man

står selvsagt ikke til rådighed for arbejdsmarkedet, hvis man er fremmedkriger i en konfliktzone i udlandet.

PET indberettede på den baggrund før lovens vedtagelse 35 personer som opholdt sig i konfliktområdet og som formodedes at modtage enten kontanthjælp eller arbejdsløshedsdagpenge til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR).

Efter lovens vedtagelse er yderligere fire personer blevet indberettet som led i det løbende samarbejde mellem PET og STAR.

[De få indberetninger]

5. Der er som nævnt endnu ikke som følge af loven fra juni 2017 foretaget indberetninger om andre ydelser.

Jeg er enig med beskæftigelsesministeren i, at det ikke alene er et succeskriterium, at der opstår konkrete tilfælde, hvor loven anvendes. Det vigtige for mig er, at trække en klar streg i sandet, at vi har redskaberne klar, når behovet opstår, og at alle involverede myndigheder er opmærksomme på, at fremmedkrigere ikke skal modtage sociale ydelser. Det gælder både PET, politikred-

sene, anklagemyndigheden og de udbetalende myndigheder.

Vi har desuden med loven sendt et klart og vigtigt signal til omverdenen om, at der ikke skal føres krig eller begås terror for danske forsørgelsesyndelser.

[Effektivt og velfungerende myndighedsarbejde]

6. For mig er det vigtigt, at vi med lovændringen i juni 2017 nu har den rigtige lovgivning på plads. Nogle retlige rammer som sikrer, at fremmedkrigere ikke finansieres af velfærdsyndelser. Ikke af kontanthjælp og dagpenge. Men heller ikke af SU, førtidspension mv., som også er omfattet af den nye lov.

Jeg mener også, at der er skabt det fornødne grundlag for et effektivt og velfungerende myndighedssamarbejde, og det betydelige antal indberetninger man har set i de senere år, viser da også, at myndighederne tager opgaven alvorligt.

PET har oplyst, at man løbende er opmærksom på, om fremmedkrigere uberettiget modtager sociale ydelser og samarbejder i den forbindelse med de øvrige myndigheder på området.

Når det er sagt, så skal jeg her afslutningsvis understrege, at der selvfølgelig kan være forhold der gør, at PET i konkrete sager vælger ikke at indberette en fremmedkriger, som man mener modtager sociale ydelser. Det kan fx være tilfælde, hvor det ville afsløre kilder eller ødelægge en igangværende efterforskning, hvis der bringes fokus på den pågældendes udrejse.

Tak for ordet.